

Tiepelzinnigheid op verzoek bij UDI

Gebeurtenis: 'Ome Loeks', n blicd Grunneger spultje (1925) van aarven en vrijen, van Geert Teis Pzn (G.W. Spitzen), door UDI, amateur-toneelvereniging te Stadskanaal. Spelers: Gerard Bruining, Jopie Ronde-Kauffeld, Greetje Ronde-Bröring, Siena Ronde-Siepe, Herman Ronde, Bennie Klein, Mans Mulder, Mannie Bröring, Jan Jungman, Lenie Berndt-Hoffard, Annie Boltjes-Keuter, Greta Lutjes-Boekhoud. Regie: Koos Wolters (Haren). Toneel: theater Geert Teis, Trinko van der Wal, Streekhistorisch Centrum, Antiek De Vries. Tijd en plaats: 24 januari 1987, theater Geert Teis (Stadskanaal). Aantal toeschouwers: bijna 400.

„Dit stuk speelt in de tied, dou de manlu nog boas wazzen”, deelde Herman Ronde het publiek aan het slot van de voorstelling mee. Om daarmee nog eens te onderstrepen, dat het stuk inhoudelijk voorgoed verléden tijd is? Als ik boas was en de in UDI zeker aanwezige creativiteit van spelen zou willen stimuleren, had ik qua repertoire een wat minder 'gemakkelijke' keuze gemaakt. Maar ja, na de nostal-

gische herdenkingsweek in december 1985 met Teis' 'Dizzepe dizzepu' was de roep uit UDI's vaste aanhang om weer zoiets herkenbaars kennelijk nog zo luid, dat zij niet kon worden weerstaan.

Het werd dus een avond met aan weerskanten van het voetlicht het sfeertje van een familiegebeuren: direct al applaus voor het stemmig aangeklede décor, passende entre'acteklancken en lekker knus lachen om de nog steeds originele gezegden, die de auteur zijn 'typen' in de mond wist te leggen. Die zijn toch wel bepalend voor het succes van het stuk.

Naar het publiek toe dankbare rollen ook, in het boekje o.a. aangegeven als tórfschipper, smid, stoetkerel, optoakeld strintje, modern strontje en een verlegen zoon van een vraauw, „dij wel tegen n blikken domie oplopen wezen zel”. Een typische Geert Teis-karakteristiek. De titelrolvertolker heette bovendien Loeks Glunder, hier vreemd genoeg als 'rentenier' bestempeld en dat mout toch wel 'rintnaaier' wezen. Ook aine mit sunne in t

haart en den komt t altied wel goud bie Teis.

Tal van spelenden wisten hun tekst heel aardig met het vereiste type in overeenstemming te brengen. De regisseur had er bovendien de nodige vaart en beweging in gebracht en heel wat zeurderige dialogen en herhaalde op- en afgangen geschrapt, zodat het laatste bedrijf slechts een half uur duurde. Prijzenswaardig kort, omdat je in de pauze immers allang wist hoe de afloop zou zijn. Om kwart na tien waren Loeks en co al onder de pannen. Elk en ain tevree en zo heurt t ook, als het publiek op zijn wenken bediend en vooral niet verrast wil worden.

De manlu van dou boas, mor de tiepelzinnige vraauwlu stonden (en kregen) heur mannetje. In een tijd, dat 'zindelkheid mor wät n deugd was veur n vraauw'. Tetje (Greetje Ronde) bracht dat mooi onder woorden, maar zij was ook een voorbeeld van een amateur, die zó op het goed en foutloos zeggen van tekst geconcentreerd is, dat de natuurlijk-

De 'grote maaid' (Jopie Ronde) ziet er geen been in om de sollicitante (Greta Lutjes, slechts qua onderstel als 'modern strontje' zichtbaar) belachelijk te maken, ten overstaan van Annie (Lenie Berndt), Berend (Mans Mulder) en Loeks (Gerard Bruining).

Foto: Hans Banus

heid van spelen daarmee net geen gelijke tred houdt.

Als je namelijk werkelijk zo'n pront wijfje bent (bij het afgaan even met de vinger langs een vermeend stofrandje: prima, regisseur!), dan pak je een theelepeltje, dat per ongeluk op de grond valt, niet weer op voor verder gebruik zonder het even schoon te vegen. Ik wil hier maar mee zeggen: voordat je werkelijk bènt op het toneel wat je zegt te zijn als amateur...

Als entourage diende het décor van 'Toneelbloed', voor f 1500 inclusief transportkosten na vorig seizoen overgenomen van het beroepstoneel (Ton van Duinhoven) en in onderdelen best in een andere opstelling of met een andere verfje nog weer eens hoogst bruikbaar. Andermaal een bewijs, dat UDI iets óver heeft voor zijn vaste publiek.

Dat zal volgend seizoen, als de vereniging 70 jaar bestaat, trouwens iets voortgezet krij-

gen, wat niet zozeer binnen het verwachtingspatroon ligt. „We doen dit niet weer. We willen dan toch wel een beetje spektakel”, aldus Herman Ronde, zo te zien en te horen nog steeds de boas bij UDI. Maar ja, de vraauwlu van tegenswoordeg mouten doar wèl veur vuilen, as t deurgoan zel. Dij van UDI lieken mie der ook tiepelzinneg genog veur om heur wil deur te zetten.